

Bérmetlen levelek el nem fogadtak.

#### Előfizetési árak:

Helyben házas hűvös, vagy  
vidéki postán küldve  
Egy év ..... 7 fr. — kr.  
Félév ..... 4 fr. — 50  
Negyedév ..... 3 fr. — 25  
Külföldre egész évre 20 frank.

Posta 5 kr. 50. kapható  
a kiadványban a Gross Gusztáv  
utolsó kiadványában.

# BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek

hivatalos közlöny.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kolozsvár-utca 26. szám alatt.

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztőnek felébe:

P. E. J. E. R. VILMOS.

Kézírtok vissza nem adhatók.

A lap kiadó-hivatala:

Brassó, Kolozsvár-utca 20. sz. a.

Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

Hirdetések felvételének a kiadó-hivatalban

#### Hirdetési díjak:

4 hasznos hirdetés vagy  
annak helyén 8 kr. Nagybíró és  
szabványos hirdetések felvétel-  
vénye. Minden egyes hirdet-  
mény után meg kellő 30 kr.  
Nyugdíj fizetése.

Yllétek haláláig 50 kr.  
Hirdetők és Yllétek díjai  
előre fizetendők.

## Tomán nemzetiégi bujtogatások.

Gyakorta megesik bárkin a fur-  
saság, hogy valamely álláspontra, vagy  
iskolákra nem találja meg a helyes fo-  
kálit.

Körülbelül így áll a mi dolgaink is a  
omán tüzekkel szemben: s csak egyről  
an biztos tudomunk, hogy a mi tüz-  
nünk haradai kisikl azak, de ugyanakkor  
a román törpe szellemek szemérmelensége  
nátarlak.

Mikor a memorandum halm tallérat  
verték azok az európai nevelésügyi ro-  
mán urak s vigan, akadálytalanul hoztak  
orombolba a román pörpör s felvették  
a között, csakis anyit figyelmet szenteltek  
az egésznek, mint szokás az troni az  
alyan napó krónikával, mely szárféle alak-  
ban s kiadásban megjelen, szokott valik  
s az emberi szem végre már unalmálom  
elnehlőzi.

A várunk mindegy bevette azt, hogy  
idegen anyit honfirtáink csak lassan s  
néhol valami pátoszi felirattal után hó-  
dolnak meg a szögű álmuszemékek, s  
komolyan megkötik azunk éghán  
nem volt egy s más töltségek gyűlése-  
kén, egygylirí törvényozók és szinte  
hajlandókban mutatkozni taláznak, lát-  
sásmunka tekinteni az immár kétségbe-  
ezludatosossá vált nemzetiégi ünnepek  
Sajnos, ösziánk beavalljuk, sajnos,  
hogy az ilyen tendenciós aknamunkát  
nem rombolja egy össze az aham, misze-  
riat emlektetője se maradt volna.

Jóhiszeműségünk oly erősen mego-

szalta magát, hogy mostan már a rend és  
közéleti érdekekben is titakozunk kell  
az állam, a magyar nemzet és nemzetiég  
ellen irányított egész merénylet további  
megfűrésze ellen. Ha a román agitátók  
egész kevése becsülták, úgy az alkalmat  
komoly számba mennek azok; nem  
szabad azokat tovább megvárni. A magyar  
állam generositását nem érdemlik s ha  
ardigi úgy a felelet arra, hogy nem vi-  
szonozatik a bujtogatás a büntetőtörvény-  
könyv vonatkozottat alkalmazásával, ám  
akkor nincsen ok, miért halasztani a  
legelősebb szigorú felépést.

Hogy az erdélyi részekben a forrás-  
gás constallatál, az úgy az egyes hely-  
ek és események után ítéve, valamint a szomszédos  
Románia magatartásával is egész  
hátrázotokra következtet.

Csakugyan lépten nyomon szeméikbe  
ötlik a bujtogatások egy futajja elfűlása,  
ezsínkébe jut a cicero quomodo tandem?

Mi volt előző a „román nemzet” ábr-  
rondozott tündetőse? semmi.

Es mivő nóte ki az magót a jelen-  
be? olyanná, mely vesztől hozt a haza  
alál letétele, gonoszul fenyegeti a köz-  
let egészét.

A deési falazsak meg mindig csak  
utczasarki ultimátumok marad, de kér-  
des: vajlon nem álálálódni-e megotte olyan  
valami, a mely vártatál a legszigorúbb  
rendszabványok fogja készteli az államot?  
Ez a közrend és a közéleti érde-  
kekben nem szeretők himni, de ha meg-  
fontolóra vesszük az agitátorok nyilt ma-  
gattartást, azok tartanak attól, hogy ér-

lyes beavatkozásra fogják indítani az álla-  
mot Eddig ugyan semmi olyan nem vé-  
tetett fogantatja az állami tehatosság  
részéről, a mi a tevékenységet a tekintély  
fölleltének minősíthetné, azért sem, mert  
egyzést az állam bármicsoda csekély-  
sért nem léphet föl tehatalmával, ha az  
nem okvetlenül szükséges, másképp be kell  
várni, mikor érett rá az idő, hogy a  
szükségességet indokoltak bizonyuljon.

Most azonban mi részünkör előjött-  
nek látjuk az időt az állami intervencióra.  
A mi tapasztalataink sokkal közvetlene-  
bek és megbízhatók, semhogy ok nélkül  
szentelünk volna anyit figyelmet a román  
nemzetiégi ünnepeknek.

Igen természetesen, hogy javaslatot  
a módokotára néve sem teszünk, mert az  
állam öntudatos cselekvését e téren nem  
feladatunk befűlyosítani. Ragaszkodunk azon  
régli elvhez: vident . . . ne quid rei publi-  
cae detrimenti fiat.

A román sajtó csaknem kivétel nél-  
kül hatalmasan és folyton-folyvást karöltve  
jár az agitátoros bujtogatásokkal. A ro-  
mán sajtó megjelölése elveztette azaga  
alól azon tekintélyi alapot, mely a komoly  
íránny sajátok tulajdonja. Izgatás a jel-  
szava.

Ezek között a brassói „Gazeta” elő-  
jár, mert ez létező.

Az a lap soha még olyan komoly és  
nyugodt legkialakít rit cikkeit nem hozott,  
mely harlapiradókban szempontból figyel-  
meset telet volna bennünk, — nemmi olyan-  
míról nem a, mi kövéreklésigét involu-  
nába magában. Egy vagyunk nagyzír az

lenet, pedig tudás grósz égye nem tudok  
elképzelni megakodni, mint a vadalm fá a  
fűgő. Se baj. Kűdők anyit pñst mégis,  
hogy fügyen, urisan öllesen a kölyök, mert  
a Markosyák fünyének nem szabad elhal-  
vóni, de azt hiszem, hogy nálam sem mind annyit,  
de nem hiszem, a belső iradalmi meg-  
valhat a gyermek, aztán lassó hogy mit es-  
mál a tudományával.

Az évek teltek. Egy napon hazasílt El-  
mér gróf.

— Isten hozott fiam! Jer, ide, eléd  
meg az apád! Tűz, tüzezés, most látom  
csak, milyen derék ember leled, ugye is,  
szó is. Hát Ede me az apád is orvos volt,  
de neki már kopasz a feje. Betálad a sor! Hát!  
Téregteléd, hogy asszony fog beléd boldo-  
dítani. De lát ugyan mond: micsoda fajtán  
tudós ember vált belőled?

— Márnak vagyok, apám uram!

— No én derék. Hanem, kedves mé-  
nő gróf fiam — s itt az öreg Péter gróf je-  
lentésen mosolygott — tudod-e azt, hogy a  
magyargyozóni remió kevés maradt? Sokat  
kűdöttem mellet is, az meg én sem tucyat  
a letartat, az agyamat, a baros pñzetit,  
denique, az összes, a mi én valamis s az  
enyém, alig 12 évi forint, kőszéjnek pedig a  
Pista ínszem bennővő díszítés — 600 forint.

Nos hát, mérnökösökkel ki eből, mind a  
tied, nekem csak a két órárti szoba kell.  
Tudod fiam, sokat kerülte te is, de én sem  
voltam rest fiatal koromban.

— „Apám uram!” — mondá Ede gróf

## TÁRCSA.

### Reménytelen.

Földiek közt éni vágyál.  
Ott hagyatd a kék eget —  
Csalligok közt lezállál  
S elraboltál szívetem.

Savargó tekintetemmel  
Ezren, ála szűtetlen  
Barna fűtől, s szép szeméddel  
Drága arczod felelem.

Elutonek egy a vágya:  
Hirté téged utátn.  
Nem lennék a földiek közt  
Oly nagyon boldogtalan.

Csillag szemed — mely az égén  
Mindenkét fényesebb —  
Rögő harmat mosolygós  
Mögavartat eszemet.

Kőszaszalon regőhármat  
— Csalligfűnyő álmát —  
De cserélheted át a földön  
Engem soh' se boldogt.

B-1-1-0.

## Az öreg gróf.

Írta: Tollagi.

A „Brassó” eredeti tárcája. —

Markosy gróf bement vonatort: bűszke  
léptekkel a pipázó szobába, ledit egy ósi be-  
revert, s míg az inasa megzöngölte a szűk-  
ját, gondolkodott. Pedig ezt ritkán tette. De  
ma nagy napja volt az apjának Markosy grófnak.  
— „Páster!” — szólott oda az inasnak  
— eredi, és bírd be a fiatal grófot.”

Bismar gróf bejött.

— „Fiam!” mondá az öreg tarfőz főne-  
mes — te ma elmeig a világát, itt hagyod  
az ősed uradalmát a nye együtt az apáddal is.  
Fiam! Eddig sem voltam utdiban, ezután sem  
leszek. Ez tudományaid alkatot telomni a  
mátrancus tejeled, ám tegyél, de azt mon-  
dom — s ezt jegyezd meg magadban — ta-  
mási Markosy Péter gróf uradalmát adod be  
ne teed a lábadat, meg okosod nem lesz az  
apáddal. Akarhó is mégy, ne foledkezz meg  
arról, hogy meg volt teled.

Most pedig előjött meg a szán fogass és  
és indúl utra.  
— „Ede gróf!” szólott oda. Megpötlte őse  
apját, befogozott és elhajlott az álomsára.  
Ottan felült a vonatra s elutazott külföldre  
tanulmányi végett. — Márnakosy bészit.

Ritkán rit baba, de hova-tovább, földön  
komolyabban és átgondolatabb lett Ede gróf,  
úgy tapasztalta az öreg gróf s néha mör-  
mogta:

— „Hm, a fiam még okos ember talál

— én meg tanulom ismerni az életet. Az a  
20 évet forint, s mi nekem a tanulmányaim  
alatt küldött, itten van — s ezzel a pénz le-  
tetie az öreg most. — Előm én a jejen után.  
Ez mert most ember vagyok, megvalom,  
hogy miként kell gazdálkodni okos, meg-  
fontolva.”

— „No hallod-e fiam, te szépen tud-  
sz beszélni, ugye volt bíled, hogy a pénzt visz-  
szahozd, hanem a gazdálkodás irányában  
addig nem hiszek, míg nem látok.

— „Jól van — szóló a fiatal gróf —  
egy évig kinyerges az uradalmakra, s ha be-  
jövök, a bíbót megmutatom.”

— „Majd fiam, majd!”

Egy év múlva Ede gróf visszatért és  
egy alapos számvetés adott át a kijárat. Ki-  
tínt bíbót, hogy az uradalmak megszabadul-  
tak a terhelést, az uszeri gazdálkodás mel-  
let nyereséget hajítottak, kérek összesen 70  
ezer forintot.

Az öreg gróf csak nézte, nézte a szá-  
madat. Egyszerre okomolyodott. Nagyon ká-  
roskodott.

— „Számar apának okos a fia?”

Láncodtára gyermeke! Jóba volt vagy,  
mint apád! Hanem azt mondom, ha nekéd is  
lessz majd fia, nehogy grófot csinál bíbót,  
mert: kikeverem a nyakát s az apját is, ér-  
ted? Legyen belőle is ember, ne pedig fura-  
fejű gróf, mint apád!

Jer előttem, te okos fiam, s bíbót meg  
okosom a csuklomat, mert nem igen szőszel.











